

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Andreja Sládkoviča Komenského 18, Banská Bystrica
4. Názov projektu	Myslím, teda som
5. Kód projektu ITMS2014+	NFP312011W106
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov SJL a OBN
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	16.09.2020
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium A. Sládkoviča v Banskej Bystrici
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Anna Slivková
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	www.gasbb.edupage.org

11. Manažérske zhrnutie:

klúčové slová:

- čitateľská gramotnosť
- meranie čitateľskej gramotnosti
- štúdiá PISA

anotácia:

Stretnutie Pedagogického klubu učiteľov SJL a OBN sa zameralo na objasnenie pojmu čitateľská gramotnosť a spôsoby jej zisťovania. Prebehla krátka diskusia o možnostiach začleňovania aktivít zameraných na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti na hodinách SJL. Hlavná časť diskusie sa zamerala na pripravované vstupné testovanie čitateľskej gramotnosti žiakov 2. a 3. ročníka.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

A) Pojem čitateľská gramotnosť, zisťovanie čitateľskej gramotnosti

Čitateľská gramotnosť je vo viacerých zdrojoch charakterizovaná nielen ako porozumenie textu, ale ako schopnosť práce s textom zameraná na jeho praktickú aplikáciu čitateľom a schopnosť tvorby nových informácií. Čitateľská gramotnosť teda predpokladá schopnosť človeka porozumieť textu, pracovať s ním a premýšľať o ňom. V dobe zaplavenej informáciami nepôjde teda len o schopnosť pasívne prečítať slová, vety a i celé texty, ale prečítané aj pochopiť a s obsahom a získanými informáciami ďalej aktívne pracovať.

Pre potreby nášho projektu budeme vychádzať z chápania pojmu čitateľská gramotnosť podľa štúdií OECD PISA. Podľa štúdie PISA sa čitateľskou gramotnosťou chápe spôsobilosť porozumieť písanému textu, použiť písaný text adekvátne v daných situáciách a premýšľať o ňom. Čitateľská gramotnosť je potom dôležitým predpokladom rozvíjania nielen vedomostí, ale aj potenciálu človeka, ktorý mu umožní aktívne sa zapojiť do života v spoločnosti. Čítanie v tomto ponímaní nie je len zvládnutie techniky, ale schopnosť intelektuálneho spracovania informácií a ich uplatnenia v živote. Porozumenie textu je totiž hierarchizovaným kognitívnym procesom od jednoduchého pamäťového spracovávaní informácií explicitne uvedených v texte, cez dedukovanie textových súvislostí, až k integrácií a kritickému hodnoteniu získaných informácií.

Štúdie PISA vymedzujú jednotlivé úrovne porozumenia textu:

1. Schopnosť identifikovať informácie explicitne formulované v texte.
2. Schopnosť dedukovať z textu (čitateľ vyvodzuje z textu informácie, súvislosti, ktoré v ňom nie sú formulované explicitne).
3. Schopnosť interpretovať a integrovať informácie z textu (čitateľ konštruuje význam nad rámec textu, pričom využíva svoje predchádzajúce poznatky, vedomosti a skúsenosti).
4. Schopnosť kriticky analyzovať a hodnotiť text (čitateľ analyzuje a hodnotí text z obsahovej, kompozičnej a jazykovej stránky, z hľadiska realizovaného komunikačného zámeru; opiera sa pri tom o svoj vedomostný a skúsenostný komplex a o dosiahnutú úroveň jazykovej kompetencie).

Krajiny vyspelého kultúrneho sveta považujú čitateľskú gramotnosť človeka za súčasť národného bohatstva a základ kvalitných ľudských zdrojov nielen ekonomiky, ale celej spoločnosti. Súčasťou tohto záujmu sú aj sociologické prieskumy a monitoringy uskutočňované v pravidelných intervaloch, ktoré sledujú a porovnávajú čitateľskú gramotnosť v rozličných regiónoch sveta. Najvýznamnejšie a najrozsiahlejšie prieskumy čitateľskej gramotnosti sú súčasťou medzinárodných výskumov výsledkov vzdelávania PIRLS (zamerané na 9 – 10-ročných žiakov) a PISA (zamerané na 15-ročných žiakov).

Štúdia OECD PISA zisťuje funkčnú gramotnosť žiakov v posledných rokoch povinnej školskej dochádzky. Štúdia PISA sa uskutočňuje od roku 2000 v trojročných cykloch. Monitoruje oblasti matematickej, prírodovednej a čitateľskej gramotnosti. Každý cyklus skúma tieto tri oblasti, jednu ako hlavnú a dve ako doplnkové. V prvom cykle štúdie PISA (v roku 2000), ako aj v poslednom doteraz realizovanom cykle štúdie (v roku 2018) to bola práve čitateľská gramotnosť

Podrobnejšie informácie sú zverejnené na oficiálnej webstránke Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania <https://www.nucem.sk/sk/merania>

B) Príprava testov čitateľskej gramotnosti – vstupné testovanie.

Testovanie žiakov prebehne na konci septembra 2020, t.j. na začiatku realizácie aktivít projektu – extra hodín SJL, ktoré budú zamerané práve na zlepšenie žiackych kompetencií v oblasti jednotlivých procesov porozumenia textu. Následne potom na konci aktuálneho školského roka, aby bolo možné porovnať prípadný plánovaný posun oblasti sledovaných ukazovateľov.

Testovaní budú žiaci 2. ročníka (II.B, II.C, II.D) a 3. ročníka (III.A, III.B, III.C).

Prítomné členky Pedagogického klubu SJL a OBN sa zhodli na tomto postupe:

- test prebehne v rámci hodín SJL – termín si naplánuje každá vyučujúca individuálne tak, aby testovanie prebehlo posledný septembrový týždeň
- dĺžka trvania testu 30 – 35 min.
- test budú tvoriť 2 texty a séria úloh zameraná na jednotlivé procesy porozumenia textu, pričom v otázkach budú zastúpené otázky z jazyka (jednotlivé jazykové roviny) a otázky z literatúry.
- kombinovať je možné otázky uzavreté, ale aj otázky s krátkou odpoveďou

13. **Závery a odporúčania:**

Každá vyučujúca pripraví do nasledujúceho stretnutia klubu (23.09.2020) návrh testových úloh, ktorý bude obsahovať – 2 texty (vecný / umelecký, súvislý / nesúvislý) a sériu otázok k textu (10 – 12 otázok)

Z takto pripravených návrhov potom členky po spoločnej diskusii na nasledujúcom stretnutí zostavia vstupný test čitateľskej gramotnosti.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Anna Slivková
15.	Dátum	16.09.2020
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Iveta Onušková
18.	Dátum	16.09.2020
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu